

Hírek a börtönvilágból

Vita az olaszországi börtönhajó-tervek miatt

A világszerte híres Fincantieri hajógyártó cég szívesen elvállalná egy börtönhajó tervének az elkészítését. Az úszó intézet a genovai kikötőben állomásozna. Az ötletet támogatók szerint a liguriai elítéltek egy részét lehetne elszállásolni benne.

A kezdeményezés ellenzői közé tartozik – többek között – Luigi Merlo, a kikötői felügyelet elnöke is, aki szerint a genovai, vagy esetleg a savonai kikötő önmagukban sem alkalmasak a szabadságvesztésre ítélték elhelyezésére. Antonio Alfano, az Igazságügyi Minisztérium szakértője szerint egy ilyen jellegű úszó építmény nem biztosítja a megfelelő biztonságot.

2009 őszére nyilvánvalóvá vált, hogy az észak-olasz, a tengerpart mentén elhelyezkedő – négy megyét magában foglaló – régióban, Liguriában a börtönök helyhiányát nem tudják kezelni. Marassi, Pontedecimo és San Remo büntetőintézetei rendkívül módon túlszűfoltta váltak. A liguriai fogvatartottak több mint 55%-a külföldi állampolgár.

Forrás: Carcere galleggiante in porto, un coro di no Donatella Alfonso. La Repubblica, 2009. 10. 19.

Új, magánfinanszírozású börtön Németországban

Bár a PPP-beruházású börtönökkel kapcsolatosan viták zajlanak Németországban, az Augsburgtól északra található Gablingenben ebben a konstrukcióban épül új büntetőintézet 604 elítélt számára 2010 februárjától.

Bajorország 36 börtönében 12 000 főt tartanak fogva, az illetékesek szerint 1000 férőhely megteremtésével megoldhatók lesznek az elhelyezési gondok.

Az első PPP-konstrukcióban épült németországi bv. intézetet a Hessen tartománybeli Huenfeldben adták át 2006-ban.

Forrás: Neue Justizvollzugsanstalt in Gablingen bei Augsburg, Rudolf Stumberger. Bayerische Staatszeitung, 2009. 10. 30.

Csőtörések egy olaszországi intézetben

Az Olaszország déli részén található Reggio Calabria büntetőintézetben az infrastruktúra zavartalan működtetése okoz fejtörést a börtön vezetőségének. Konkrétan: a csőtörések egyre növekvő száma aggodalomra ad okot. A múlt század húszas éveiben épült intézet csővezetékrendszeréből több helyen szivárog a víz. Az elítéltek türelmetlenek a beázások miatt. A penészes falak akár egészségre is káros hatást fejthetnek ki hosszú távon.

A börtön vezetősége nehezen birkózik meg a karbantartási feladatokkal, hiszen fenn kell tartani az oktatási és sportolási lehetőségeket is, amelyek tetemes mennyiségű pénzt emésztenek fel.

Forrás: Il prigione ora senza acqua, Paolo Bonfiglioli. Gazzetta di Reggio, 2009. 09. 20.

Az öregedő börtönpopuláció finanszírozási nehézségei

A statisztikai adatok szerint az USA-ban a börtönnépesség folyamatosan öregedő tendenciát mutat. Georgia államban a helyzetet nehezíti, hogy a fogvatartotti létszám az 1999-es 48 800 főről 2007-re 89 900 főre növekedett.

A National Corrections Institute nevű, börtönkutatásokat végző szervezet általában 55, néhány államban 50 évtől számítja az idős kort, mivel a bezártság és a stressz miatt gyorsabban öregszik az emberi szervezet.

Georgia államban – amely az ország 10 legnagyobb börtönrendszerének egyikével rendelkezik – a 65 év feletti elítéltek egészségügyi ellátására fejenként átlagosan 8 500 US dollárt (1 millió 700 ezer forintot) költenek. A náluk fiatalabbakra mindössze 950 US dollár (190 ezer forint) jut.

A Georgia állami férfi börtön (Men's State Prison) szállásolja el a legnagyobb számban a beteg és idős elítélteket, éppen ezért ritkák a bandák közötti összecsapások. A legöregebb elítélt 89 éves. A demencia, a magas vérnyomás és a cukorbetegség mindennapos probléma közöttük.

Az idős elítéltek helyzetét – és egyben a költségvetési hiányt – New York és Virginia államokban úgy próbálják meg megoldani, hogy szabadlábra helyezik őket. Kalifornia államban az idős fogvatartottak átkerülnek a krónikus betegeket kezelő központokba, vagy a bokájukra rögzített elektronikus bilincs révén ellenőrzik őket.

A Chicagói székhellyel rendelkező Börtönegészségügyi Országos Bizottság (National Commission on Correctional Health Care) elnöke, Edward Harrison úgy látja, hogy a börtönpopuláció idősebbé válásával párhuzamosan javult a börtönök egészségügyi felszereltsége.

Virginia és Pennsylvania államokban az intézetek geriátriai felszerelést is beszerettek (többek között az oxigénpalackok utánrendelése mindennapos feladatnak számít), illetve – lényegében állandó személyzetet alkalmazva – minikórházakat alakítottak ki. Egy, az idős, krónikus betegeket gondozó szervezet (National Hospice and Palliative Care Organization) jelentéséből az derül ki, hogy közel 75 hospice program létezik az amerikai börtönökben.

Forrás: Prison health-care costs rise as inmates grow older and sicker, Stephanie Chen. CNN 2009. 11. 13.

Változások az almeriai börtönnépességben

Spanyolország Almeria tartományának börtönnépessége jelentős változásokon ment át az utóbbi években. A változások legfontosabb jellemzője, hogy egy bizonyos öregedési tendencia figyelhető meg a börtönlakók körében. Az utóbbi 20 évben az elítéltek átlagéletkora folyamatosan nőtt, meghaladta a 30 évet. A statisztikák az "idősebb" fogvatartottakkal kapcsolatosan két nagy csoportot különböztetnek meg a nők és a férfiak esetében is. Az egyikbe a 31 és a 40 közöttiek, a másikba a 41 és a 60 közöttiek tartoznak.

Miguel Ángel de la Cruz, az almeriai tartományi fővároshoz tartozó El Acebuche büntetőintézet igazgatója úgy látja, hogy a női elítéltek létszáma is növekvőben van: 15 évvel ezelőtt még csak 1% volt a számarányuk, ma azonban 10% körül mozog. A tartomány női börtönpopulációjának 60%-a él az El Acebuche intézetben.

Forrás: La población reclusa también ha cambiado de perfil en los últimos años, Eunete Serrado. Ideal, 2009. 11. 16.

Egészségügyi tanácsadók egy brit börtönben

A wiltshire-i Erlestoke börtön hat elítéltje egészségügyi tanácsadóként dolgozhat a jövőben. Feladatuk, hogy a többi fogvatartottat tájékoztatassák az egészségmegőrzés módjairól. A dohányzással, az alkoholtartalmú italok és a drogok fogyasztásával kapcsolatos tévhiteket igyekeznek eloszlatni, és megfelelő életstílusra rábeszélnek az elítélteket.

A börtön vezetése szerint a fizikai és a mentális egészség megőrzése elengedhetetlenül szükséges a visszaesés kockázatának csökkentéséhez.

Forrás: HMP Erlestoke has enabled six prisoners to qualify as health trainers, Lucinda Eastmend. South West Public Health Well Being E Bulletin, 2009. 10.

Emelkedett az öngyilkosságok száma a portugál börtönökben

Megkétszereződött az öngyilkosságok száma a portugál börtönökben a DGSP (Dirección General de los Servicios de Prisiones, azaz a Börtönszolgálatok Főigazgatósága) jelentése szerint. 2009 januárja óta 16 öngyilkosságot regisztráltak, míg 2008-ban mindössze 7 öngyilkosság történt.

A Portugália északi részén, Portóban található Custóias büntetés-végrehajtási intézet kedvezőtlen statisztikájával kitűnt a többi közül. A 800 főt elszállító börtön a második legnagyobb börtön az országban.

A DGSP elkészítette már az "Öngyilkosságok megelőzése" c. tervet, amely az erre vonatkozó stratégia irányelveit és a beavatkozási lehetőségeket taglalja. Az érzékenyebb fogvatartotti kör megtalálása és folyamatos megfigyelése jelenti a terv alapját. Szükségessé vált olyan szakembergárda toborozása is, amelynek tagjai az intő jelekből ki tudják szűrni a veszélyeztetett kategóriába tartozókat.

A rendszeres orvosi ellenőrzés és az antidepresszánsokkal történő kezelés szorosan kapcsolódik az öngyilkosságok számának csökkentéséhez. Ezekon kívül elkerülhetetlenné válik a börtönszemélyzet felkészítése is, hogy minél hatékonyabban meg tudják előzni a bajt.

Jorge Alves, a Börtönszemélyzet Országos Testületének elnöke sajnálatát fejezte ki, hogy csak az öngyilkosságok számának hirtelen növekedésével került sor a probléma körbejárására.

Forrás: Se duplica el número de suicidios en cárceles de Portugal, Staff Report. Spanish. China.org.cn 2009. 11. 11.

Mérgezések Angliában

A Dorset megyei Verne büntetőintézetben, ahol 595 főt tartanak fogva, alkoholtartalmú antibakteriális folyékony szappant rendszeresítettek, hogy ezzel is csökkentsék az új típusú H1N1 influenza elterjedésének veszélyét.

Az elítéltek azonban rövid idő alatt felfedezték, hogy a tisztálkodásra szánt készítményekben alkohol található. A börtön vezetése az első mérgezések után azonnal „kivonta a forgalomból” a folyékony szappant tartalmazó flakonokat. Ezt követően a megyei kórház is megszüntette a szer alkalmazását.

Forrás: Prisoners get drunk on swine flu hand gel, Daily Telegraph, Staff Report, 2009. 09. 24.

AIDS és hepatitis C fertőzöttek Spanyolországban

A spanyol büntetés-végrehajtási szervezet és a WHO jelentései szerint a 76 ezer fős spanyol börtönpopuláció 8%-ának, azaz több mint 6000 fogvatartottnak van AIDS-fertőzése, akiknek 90%-a egyben hepatitisz C fertőzött is.

2009 októberében 65 ország szakértői gyűltek össze Madridban, hogy a járványokkal és a fertőző betegségekkel kapcsolatos börtönegészségügyi információikat megosszák egymással. A konferencia az „Elítéltek egészségének védelme: a prevenció és a főbb fertőző betegségek kontrolljának szerepe” címet viselte. A büntetés-végrehajtási szakemberek, illetve az egészségügyi szervezetek és a WHO szakértői az utóbbi 10 év munkájának tapasztalatait és eredményeit vitatták meg a tanácskozás keretében.

Forrás: Unos 6 000 presos de las cárceles españolas viven con Sida y Hepatitis C. EFE, 2009. 11. 02.

Hordozható kardiológiai felszerelés Firenzében

Az olasz Egészségügyi Minisztérium kezdeményezésére a Sollicciano büntetés-végrehajtási intézetben távgyógyító kardiológiai egységet helyeztek el kísérleti jelleggel.

A telegyógyítás mindig is fontos szerephez jutott azokon a helyeken, amelyek elszigeteltek, mint például a kisebb hegyvidéki falvakban, vagy olyan zárt közösségeknél, mint a büntetés-végrehajtási intézetekben elszállásolt fogvatartottak. Az elítéltek a szív-és keringési megbetegedések szempontjából a fokozottan veszélyeztetettek csoportjába tartoznak, főleg a mozgáshiány és a bezártság okozta stressz miatt.

A rögzített vizsgálati eredményeket számítógép segítségével a kórházba lehet továbbítani, ahol döntenek a kezelésről. Az említett telegyógyítási rendszer kiépítését az Egészségügyi Társaság nevű szervezet finanszírozta.

Forrás: Telecardiologia, progetto pilota nel carcere di Sollicciano. Il Sole 24 ore, 2009. 11. 05.

A brit Börtönszolgálat „Vadvilág” díjának nyertese

A Kirkham Nyitott Börtön nyerte el a Börtönszolgálat „Vadvilág” Díját. A díjat a katolikus Consern for Animals nevű szervezet alapította 2007-ben.

A börtön farmjának és kertészetének vezetője, Stephen Horrocks mesélt a kezdetektől, és ismertette a fogvatartottak jelenlegi feladatát is. Elmondta, hogy a börtönben, amely egy II. világháborús tábor területén létesült az 1960-as évek elején, már a kezdet kezdetén elkezdtek foglalkozni különféle fajtájú fák megmentésével és betelepítésével. A növényzet gyarapodásával a vadvilág is feléledt, különféle madarak és rovarok érkeztek a művelés alá vont területekre. A marhatenyésztés révén mindig rendelkezésre állt a trágya, ami a rovarok nagy tömegét vonzotta. Az így megújult környezetbe a védett denevérek is visszatértek idővel. A Denevérek Megmentéséért Alapítvány tanácsára igyekeztek mesterséges falakat és barlangokat létrehozni a szóban forgó területen.

A hosszabb időtartamú szabadságvesztésre ítélték a börtön tehenészetében dolgoznak. A feladatuk az állatok gondozása mellett az, hogy a Királyi Mezőgazdasági Kiállításra is felkészítsék őket. Az állatokkal való foglalkozás jótékonyan hat az emberre, alakítja a gondolkodásmódot, a környezethez és a fizikai munkához való viszonyt is. A vidéki levegő erősíti a fizikumot, és gyógyítja a lelket. A fogvatartottaknak minden reggel már 7 órakor az istállóknál kell lenniük, hogy ellássák a marhákat.

Mindezek mellett elméleti oktatásra is sor kerül, hiszen a marhák gondozásához szükséges alapvető ismereteket meg kell szerezniük a telepen dolgozóknak. A Myerscough Agrárfőiskola állatgondozó szakára iratkoznak be az elítéltek, akiknek az ipari fűnyíró kezelésén, a traktor vezetésén kívül meg kell ismerniük a különféle műtrágyák használatát és a kertművelés alapvető szabályait is. A fenti ismeretek elsajátítása különösen a család nélküli fogvatartottak számára nyújt mankót a szabadulást követően.

A Kirkham Nyitott Börtön számos vadvédelmi szervezettel alakított ki kapcsolatot, például a Ritka Fajok Megmentéséért Alapítvánnyal (RBST), a Madarak Védelméért Királyi Társasággal (RSPB), továbbá a Vadvilág és Vízi világ Alapítvánnyal (WWT).

A Börtönszolgálat „Vadvilág” díját csak szorgalommal, kitartással és szakudással lehet kiérdemelni. A Kirkham Nyitott Börtön sikere annak is köszönhető, hogy az intézet jó kapcsolatokat ápol a helybeli lakossággal.

Forrás: Kirkham prison receives Wildlife Award. Catholic Communications Network, 2009. 08. 04.

Nagyobb szabadság egy spanyol börtönben

Az elítéltek közel 20%-a félig-nyitott elhelyezési formában tölti a büntetését az Almeira városában található El Acebuche intézetben. Ez azt jelenti az elítéltek számára, hogy csak aludni térnek vissza a börtönbe. A börtön félig nyitott részlegébe helyezhető elítéltek létszáma 10%-ról 18%-ra nőtt az utóbbi néhány évben.

Almeria tartományi fővárosnak 2011-re saját szociális intergrációs központja is lesz, amely a börtönből szabadultak visszailleszkedését is segíteni fogja. Jelenleg csak Almeria és Jaén tartományok nem rendelkeznek ilyen jellegű központokkal, ami lépéshátrányt jelent a többi andalúziai tartományhoz képest.

Forrás: El 20% de los reclusos que cumplen condena en 'El Acebuche' (Almería) viven en régimen de semilibertad, Eunete Serrado. Ideal, 2009. 11. 16.

Üzenet egy németországi intézetből

A düsseldorfi fiatalkorúak számára fenntartott börtönben az elítéltek a Podknast néven működő internetes felületen MP3 formátumú üzeneteket tehetnek közzé. Ezáltal lehetőségük van hírt adni magukról, a börtönéletéről, az általuk elkövetett bűncselekményről, az intézetben szerzett tapasztalataikról.

A börtönvezetés úgy látja, hogy a maximum 5 perc időtartamú felvételek másik célja, hogy elriasszák a meggondolatlan fiatalokat a bűncselekmények elkövetésétől, és eloszlassák a szabadságvesztés-büntetéssel kapcsolatos tévhitet. A programot támogatja az Igazságügyi Minisztérium és az Országos Média Intézet is. Az elért eredményeken felbuzdulva a programot Iserlohnban és Herfordban is alkalmazzák.

Forrás: Videos über das Leben im Knast. Ruhr Nachrichten, 2009. 09. 04.

Bútorkészítő fogvatartottak egy osztrák börtönben

A Graz-Jakomini büntetés-végrehajtási intézet fogvatartottjai kerti bútorokat, padokat és egyéb fából készült bútorokat készítenek. Ezek az egyszerű, de tartós termékek a börtönön kívül is megvásárolhatók.

A munkavégzés mellett lehetőség van a kikapcsolódásra is: könyvtár, football-, kosárlabda- és röplabdapálya állnak a fogvatartottak rendelkezésére. A nők kerámiát is készíthetnek és keleti táncórákra járhatnak.

Forrás: Produkte Lederwaren Wien-Mittersteig, Broschüre Unternehmerarbeiten, 2009.

Egy brit börtönműhely munkájának elismerése

2009-ben Elton Trophy díjat kapott a Braille Börtönműhely, amely a HMP Full Suttonban működik.

Az 1997 óta működő műhelynek számos rendszeres vásárlója van, ami annak köszönhető, hogy magas színvonalú Braille-írással készített könyveket forgalmaznak.

Colin Davis és John Arnison, a csoport vezetői úgy vélik, hogy az elismerés a jövőben még aktívabbá teszi a műhelyben dolgozó elítélteket.

Forrás: HMP Full Sutton wins Elton Trophy. Yell News, 2009. 09. 06.

Segítségnyújtó olaszországi elítéltek

A Marino del Tronto intézet elítéltejei élelmiszerekkel támogatták az abruzzói földrengés áldozatait. Az adományuk beszerzéséhez szükséges összeget úgy teremtették elő a fogvatartottak, hogy bizonyos használati tárgyaikat értékesítették. Az ajándékokat a Polgári Védelem önkéntesei vették át, és köszönték meg a börtönben annak a 25 fogvatartottnak, akiket az adományozók közül választottak ki. A találkozáson jelen volt az intézet igazgatója, Lucia Di Feliciano is.

Forrás: I detenuti del carcere di Marino del Tronto donano generi alimentari per i terremotati aquilani. Il Quotidiano, 2009. 07. 11.

Vallásgyakorlás egy valenciai bv. intézetben

A Picassent büntetés-végrehajtási központban Carlos Osoro érsek kezdeményezésére megbeszélést tartottak a fogvatartottak lelki gondozásának kérdéséről. A börtönben dolgozó önkéntes lelkészek és az intézet vezetése egyaránt hasznosnak ítélték a rácsok mögött zajló vallásgyakorlást.

Később az érsek látogatást tett az elítéltek körében is, és – teljesen kötetlenül – a vallásnak a modern világban betöltött szerepéről beszélgetett velük.

A fogvatartottak társadalomba való visszatérése során a vallásoktatásnak is juthat szerep. Ez a kérdéskör azért is fontos, mivel a Valencia Autonóm Kö-

zösség területén 2009 novemberéig 20,3%-kal nőtt a börtönpopuláció létszáma az elmúlt öt évben, és jelenleg kb. 8 300 főt tesz ki. A számadatok növekedését sokan aggasztónak tartják, ezért keresik a különféle megoldási lehetőségeket.

Forrás: Monseñor Osoro visita la prisión de Picassent, Las Provincias. Camineo Info, 2009. 09. 25.

Koncert egy indiai börtönben

Rövid ideig tartott a szórakozás megvonása a Bengaluru Központi Börtönben, mivel a fogvatartottak elégedetlensége nőni kezdett. Így végül a Raghu Dixit Project nevű együttes számára lehetővé vált a fellépés.

A börtön vezetése igyekszik teret adni zenészek fellépésének és – az anyagi lehetőségekhez mérten – az egyéb szabadidős programoknak is. Úgy vélik azonban, hogy ezek megvonása a fegyelmezés hatékony eszköze is lehet.

Forrás: Jailhouse Rock at Central Prison. Deccan Chronicle, Staff Correspondent, 2009. 11. 10.